

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Školní kurikulum podpory zdraví Mateřské školy „Korálek“

MATEŘSKÁ ŠKOLA

„KORÁLEK“

ALOISINA VÝŠINA 645/55, LIBEREC 15, 460 15

příspěvková organizace

ŠVP byl schválen pedagogickou radou dne 28. 2. 2017 pod číslem jednacím 2802/2017.

Platnost dokumentu od 1. 5. 2017 do 30. 6. 2021

Aktualizace:

Pro školní rok 2018/2019 schválen na pedagogické radě 30.8.2018

Pro školní rok 2019/2020 schválen na pedagogické radě 2.9.2019

Pro školní rok 2020/2021 schválen na pedagogické radě 31. 9. 2020

razítko a podpis ředitelky MŠ

Obsah

1 Představení školy	5
1.1 Základní údaje o škole	5
1.2 Charakter a umístění školy	7
1.3 Organizační uspořádání školy	8
1.3.1 Charakteristika běžných tříd	8
1.3.2 Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání	9
2 Charakteritika programu	11
2.1 Filozofie školního vzdělávacího programu	11
2.2 Dlouhodobé záměry rozvoje	12
2.3 Metody a formy práce	13
2.4 Vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných	13
2.5 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí do tří let	14
3 Neformální kurikulum	14
3.1 Dva integrující principy programu podpory zdraví	15
3.2 Dvanáct zásad podpory zdraví v MŠ	19
3.2.1 Učitelka podporující zdraví	19
3.2.2 Věkové smíšené třídy	19
3.2.3 Rytmický řád života a dne	20
3.2.4 Tělesná pohoda a volný pohyb	21
3.2.5 Správná výživa	22
3.2.6 Spontánní hra	22
3.2.7 Podnětné věcné prostředí	23
3.2.8 Bezpečné sociální prostředí	25

3.2.9 Participativní a týmové řízení.....	26
3.2.10 Dokumentace v MŠ.....	27
3.2.11 Partnerské vztahy s rodiči.....	27
3.2.12 Spolupráce mateřské školy se základní školou.....	28
3.2.13 Začlenění mateřské školy do života obce.....	28
3.3 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	30
3.3.1 Cíl vzdělávání ve speciální třídě.....	31
3.3.2 Podmínky vzdělávání dětí s PO.....	31
3.3.3 Individualizace přístupu k dítěti.....	31
3.3.4 Třída pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.....	32
3.3.5 Struktura TVP.....	32
3.3.6 Spolupráce se zákonnými zástupci, ŠPZ, SPC a jinými odborníky.....	34
3.3.7 Sebevzdělávání učitelů v oblasti dané problematiky.....	35
3.4 Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	36
3.5 Podmínky vzdělávání dětí do tří let.....	36
4 Formální kurikulum.....	37
4.1 Tematický celek.....	37
4.2 Podtémata a tematické celky.....	38
4.3 Pravidla pro tvorbu třídních kurikul.....	42
5 Evaluace.....	42
Seznam zkratk.....	45

1 Představení školy

1.1 Základní údaje o škole

Název školy: Mateřská škola „Korálek“ Liberec, Aloisina výšina 645/55, příspěvková organizace

IČO: 72742186

Sídlo: Aloisina výšina 645, Liberec 15, 46015

Kontakty: telefon – pevná linka 482 311 604

ředitelka – 604 124 272

Zřizovatel: Statutární město Liberec IČO: 00262978

Nám. Dr. E. Beneše 1/1 460 59 Liberec

telefonní kontakt: +420485243111

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení::

- Mateřská škola „Korálek“ Liberec, Aloisina výšina 645/55

Kapacita: 83 dětí

- Školní jídelna MŠ Liberec, Aloisina výšina 645/55

Kapacita: 83 jídel

Mateřská škola s celodenním provozem, třemi třídami a jednou speciální logopedickou třídou.

<i>Statutární zástupce školy:</i>	Ředitelka školy Vladimíra Jurigová, MBA
<i>Zpracovatelé ŠVP:</i>	Marie Zemanová, Marie Veselá
<i>Počet tříd:</i>	3 + 1 speciální třída
<i>Celkový počet dětí:</i>	83
<i>Počet dětí na třídu:</i>	24 + 11 ve speciální třídě
<i>Počet žáků na učitelku:</i>	12
<i>Počet učitelů MŠ:::</i>	9
<i>Počet asistentů pedagoga:</i>	1
<i>Provozní zaměstnanci:</i>	2, 3
<i>Školní jídelna:</i>	2
<i>Vedoucí stravování:</i>	1

1.2 Charakter a umístění školy

Mateřská škola Korálek se nachází v Liberci, v lokalitě sídliště Kunratická, Starý Harcov.

Je to typizovaná budova panelového typu, která byla postavena v roce 1988. Ačkoli je okolí školy tvořeno převážně panelovou zástavbou, máme kolem sebe dostatek zeleně.

V letech 2001 – 2008 procházela škola postupně velkými rekonstrukcemi. Budova školy byla zateplena venkovním pláštěm, byla vyměněna okna, rekonstrukcí prošly i všechny umývárny a sociální zařízení.

Postupně byly v budově školy vyměněny rozvody vody, nové osvětlení a podhledy. Další úpravy v interiéru školy se realizovaly v letech 2013 – 2016, kdy byly postupně vyměněny všechny interiérové dveře, byly pořízeny nové podlahové krytiny.

Součástí mateřské školy je školní zahrada, která je zajímavá svým členěním a dělí tak zahradu na dvě části.

V říjnu 2012 byl vedením školy v rámci vize rozvoje školy vytvořen projekt „Korálková zahrada“, jehož cílem byla revitalizace starých keřovitých porostů, revitalizace svahovité části zahrady s nekvalitním travnatým porostem, vytvoření ploch v horní části zahrady na projekt „Učíme se v zahradě“. Byly provedeny opravy původních venkovních herních ploch a dovybavení zahrady novými, kvalitními herními prvky, které rozvíjí pohybovou aktivitu dětí. Realizace projektu trvala dva roky a kromě finančních prostředků od zřizovatele byly na pořízení lanového centra ve svahu investovány i výnosy z doplňkové činnosti školy. Na projektu Korálková zahrada se podílelo i SRPŠ Mateřídouška, rodiče na školní zahradu zakoupili pro děti herní prvky Tomovy parky.

V mateřské škole máme celkem 4 třídy, z toho tři třídy jsou věkově smíšené a jejich kapacita je 25 dětí. Názvy těchto tříd jsou Kořata, Sluníčka a Broučci. V roce 1991 jsme poprvé zahájili provoz ve speciální třídě Hvězdičky, kterou jsme vybudovali z nevyužitých provozních prostor a zvelebili do krásné třídy. Tuto třídu navštěvuje 12 dětí.

Součástí mateřské školy je školní jídelna, která v roce 2016 získala škola certifikát Zdravá školní jídelna.

Poloha školy je výhodná, neboť je v blízkosti MHD, takže se s dětmi můžeme bezpečně dopravit do města, ale zároveň jsme téměř v přírodě, proto můžeme využívat prožitkovou pedagogiku, tematické vycházky do blízkého lesa, lesoparku ve Vratislavicích, nebo delší výlety na úpatí Jizerských hor do Starého Harcova.

1.3 Organizační uspořádání školy

Kapacita mateřské školy je 83 dětí.

1.3.1 Charakteristika běžných tříd

Ve školce se nachází 3 běžné třídy Sluníčka, Broučci a Koťátka.

Při zařazování dětí do tříd se snažíme plně respektovat požadavky rodičů na zařazení sourozenců či kamarádů do jedné třídy. Prostředí každé třídy je průběžně upravováno tak, aby vyhovovalo aktuálnímu seskupení dětí a jejich potřebám.

Běžné třídy jsou vždy rozděleny na tzv. třídu a hernu a jsou vybaveny dětským nábytkem, centry a koutky pro námětové hry a skupinovou práci. Každá třída je vybavena pianem, instrumentálními nástroji, sportovním náčiním a interaktivní tabulí. Děti mají dostatečné množství hraček a pomůcek, určených k jejich celkovému rozvoji a podpoře tvořivosti. Na pravidelných poradách pedagogický tým sjednocuje myšlenky pro práci s dětmi a tak vzdělávání probíhá ve všech třídách obdobně, zaměřujeme se na rozvoj emočně – sociální inteligence, podporu zdravého životního stylu a ve třídách máme označeny koutky a Centra aktivit, které mohou děti za předem domluvených pravidel využívat. Ve všech třídách jsou využívány metody a formy práce popsané v ŠVP.

Individuální práce – třídní učitelky mají děti na individuální práci rozděleny a veškeré výsledky práce zapisují a zakládají dětem do jejich osobních portfolií a diagnostik, které slouží také jako podklad pro konzultace s rodiči.

Provoz ve třídě „Sluníčka“ probíhá od 6.30 do 17.00 k překrývání učitelek dochází v době 10.00 - 12.30.

Provoz ve třídě „Broučci“ probíhá od 6.00 – 16.00 k překrývání učitelek dochází v době 9.30 – 12.00.

Provoz ve třídě „Koťátka“ probíhá od 7.00 – 17.00 k překrývání učitelek dochází v době 10.00 – 12.30.

Ve školce se nachází 1 logopedická speciální třída „Hvězdičky“, ve které se vzdělávají děti se speciálními potřebami učení do naplnění kapacity 11 dětí. Do této třídy jsou zařazovány pouze děti na doporučení SPC a PPP. V této třídě s dětmi pracují 2 učitelky se vzděláním v oblasti speciální pedagogiky a 1 asistentka pedagoga. Třída je rozdělena na menší třídu se stolečky a hernu.

S dětmi je pracováno velmi často individuálně a jsou jim vedeny podrobná portfolia a diagnostiky. Využívány jsou také ostatní formy a metody práce. Třída je v provozu od 7.00 do 16.00.

Všechny třídy mají svoji část zahrady vybavenou různými herními prvky, které slouží k všestrannému rozvoji pohybových dovedností, pískovištěm a volnou travnatou plochou.

Pedagogický tým MŠ tvoří ředitelka MŠ, 7 plně kvalifikované učitelek a 1 asistentka pedagoga. Všechny učitelky se průběžně účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků napříč všemi směry.

1.3.2 Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

Zápis do MŠ je v měsíci květnu.

Děti lze do mateřské školy přijímat i v průběhu roku, pokud to kapacita školy dovoluje.

Adaptační dobu dítěte lze upravit individuálně po vzájemné dohodě mezi třídní učitelkou a rodiči.

S účinností od 1. 9. 2017 je zavedeno povinné předškolní vzdělávání, a to pro děti, které dosáhnou 5. roku věku (a to od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne 5. roku věku), proto jsou tyto děti přijímány přednostně.

Ředitelka MŠ stanoví po dohodě se zřizovatelem místo, termín a dobu zápisu do mateřské školy pro následující školní rok v období od 2. května do 16. května.

Konkrétní termín zápisu bude zveřejněn způsobem v místě obvyklém (úřední deska MŠ, webové stránky MŠ, vývěsky v MŠ, Zpravodaj)

Ředitelka MŠ rozhoduje o přijetí dítěte do MŠ, popř. stanoví zkušební pobyt dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce.

Seznam nově přijatých dětí zveřejní, pod přiděleným registračním číslem, ředitelka školy na místě veřejně přístupném – na úřední desce a webových stránkách školy www.mskoralek.cz.

Pravidla organizace individuálního vzdělávání

Má-li být dítě **individuálně vzděláváno** převážnou část školního roku, je zákonný zástupce povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze zahájit individuální vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání doručeno ředitelce MŠ. Ředitelka MŠ zákonnému zástupci doporučí oblasti, v nichž se má dítě individuálně vzdělávat. MŠ ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých

oblastech, případně doporučí další postup při vzdělávání. Způsob a termíny ověření stanoví školní řád MŠ. Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítě u ověření. Pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítě u ověření ani v náhradním termínu, ředitelka MŠ ukončí individuální vzdělávání ve správním řízení. Po ukončení individuálního vzdělávání z výše uvedeného důvodu nelze již dítě opětovně individuálně vzdělávat. Odvolání proti rozhodnutí ředitelky MŠ nemá odkladný účinek.

2 Charakteristika programu

Školní vzdělávací program je dokument, podle něhož uskutečňujeme vzdělávání dětí, vychází z filozofie podpory zdraví v mateřské škole a jeho modelového programu Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole (Havlíková, et al, 2008, Praha), který je v souladu s „Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání“.

Vzdělávací program byl vytvořen na základě analýzy, která vyplynula z vyplnění indikátorů neformálního kurikula podpory zdraví v MŠ celým pedagogickým týmem MŠ a dotazníkovým šetřením pro rodiče.

2. 1 Filozofie školního vzdělávacího programu

Společně vytváříme klidné, pohodové prostředí, ve kterém se děti cítí radostně a bezpečně. Pomáháme dětem najít jejich vnitřní spokojenost a podporovat dětskou tvořivost a kreativní myšlení, rozvoj osobnosti dítěte. Program vychází z konkrétních podmínek a možností školy, a potřeb dětí. Je zaměřen na výchovu ke zdravému životnímu stylu (základem spokojeného života je naučit se zdravě žít) a rozvoj osobnosti dítěte, jeho učení a poznávání života prostřednictvím změn v přírodě během roku.

S ohledem na individualitu každého dítěte se snažíme

- navodit pozitivní přístup k životu
- vést děti k poznání, že mohou svojí životní situaci ovlivňovat, neboť mohou jednat svobodně, ale zároveň je vést k uvědomění, že za svá rozhodnutí odpovídáme
- rozvíjet u dětí poznávání sebe sama, zájmů, možností a potřeb
- podporovat přátelství, kamarádkou pomoc
- podporovat děti v jejich spontánnosti, ale zároveň je učíme pravidlům a řádu
- vychovávat děti ke zdravému životnímu stylu
- do dění školy zapojovat rodiče

Vychováváme a vedeme děti k samostatnosti. Pod vedením lidí, kteří mají osobnostní i profesionální předpoklady, chceme umožnit dětem prožít aktivní a radostné dětství, tím že jim vytvoříme pohodové a přátelské prostředí ve společnosti kamarádů, dospělých a které bude

přizpůsobeno jeho potřebám. Veškeré aktivity obsahují prvky hry, tvořivosti, podněcují zájem dětí poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti, přispívají k rozvoji schopnosti dítěte porozumět sobě i okolnímu světu, který ho obklopuje. Chceme předat děti do ZŠ samostatné, zvědavé, schopné komunikovat s učitelkou, s kamarády, s dostatečnou slovní zásobou, schopné spolupracovat. ŠVP je sestaven se zaměřením na školní projekty a projekty podporující zdraví, které jsou jeho nedílnou součástí.

2. 2 Dlouhodobé záměry rozvoje

- Všestranné rozvíjení osobnosti každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti, se zřetelem na celkový rozvoj v úzké součinnosti s rodinou. Denně s dětmi rozvíjet čtenářskou a matematickou pregramotnost, respektovat individuální potřeby dětí.
- Smyslem programu je rozvíjet prostřednictvím různých činností kladný vztah k sobě, k okolí a prostředí, ve kterém dítě žije a k přírodě.
- Vést děti k osvojení kompetencí směřujících ke zdravému životnímu stylu.
- Vést děti k zodpovědnosti za svoje chování. Učí se poznávat a chápat, že lidská činnost může životní prostředí chránit, ale i ničit. V rámci programu chceme dát dětem možnost v přirozených situacích, ale zprostředkovaně poznávat okolí MŠ, sledovat rozmanitost přírody, prostřednictvím různých činností poznávat a pojmenovávat svět kolem sebe, chránit si své zdraví.
- Umožnit dětem projevit svojí tvořivost a rozvoj talentu v činnostech, které prolínají vzdělávací nabídkou: tvořivá dramatika, hra na zobcovou flétnu, tvoření z keramiky, hudební a pěvecké činnosti.
- Vzdělávání dětí bez pocitu soutěžení, ale na základě spolupráce, ohleduplnosti.
- Naučit děti najít smysl pro kolektivní odpovědnost a naučit je pochopit důležitost mezilidských vztahů a vnitřní svobody.
- Výchovou a vzděláváním podporovat v dětech chuť stát se dobrovolně motivovanými žáky, kteří jednájí odpovědně a staví se k budoucnosti se sebedůvěrou a pozitivně.

2.3 Metody a formy práce

- **Situační učení** – učíme pomocí srozumitelných, praktických ukázek běžných věcí, životních situací a zkušeností.
- **Prožitkové učení** – učíme děti prostřednictvím zážitků.
- **Kooperativní učení** – učíme děti spolupráci.
- **Integrované vzdělávání** - učíme děti způsobem ,který slučuje poznatky z více oborů a propojuje je s praktickými zkušenostmi.

Při výuce využíváme tyto **organizační formy práce**:

- **Frontální** – pracujeme a učíme se hromadně.
- **Skupinovou** – spolupracujeme.
- **Individuální** – pracujeme s 1 dítětem a podporujeme jeho silné i slabé stránky.

2.4. Vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných

Na škole je zřízena třída pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, která je personálně zajišťována dvěma pedagogy. Obě učitelky splňují kvalifikační předpoklady pro práci s dětmi se SVP. IVP zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) nebo žádosti zákonného zástupce.

IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně. Zákonný zástupce žáka uděluje s poskytováním podpůrného opatření školou (spočívajícího ve vzdělávání podle IVP) písemný informovaný souhlas.

Neposkytnutí písemného informovaného souhlasu je možné považovat za postup, který není v souladu s nejlepším zájmem dítěte, a v krajních případech je možné ho řešit ve spolupráci s orgánem sociálně- právní ochrany.

Podle § 6 vyhlášky č. 27/2016 Sb. je rozhodování o podobě IVP v kompetenci ředitele školy, který provádění IVP zajišťuje. Míra konkrétnosti IVP je dána tím, jaké další podpůrné opatření je doporučeno školským poradenským zařízením (ŠPZ), dále tím, jaký systém je ve škole nastaven pro realizaci individualizace výuky. Míra konkrétnosti rozpracování úpravy obsahu vzdělávání, způsob rozpracování IVP v oblasti úprav obsahu vzdělávání a úprav očekávaných výstupů není vyhláškou č. 27/2016 Sb. exaktně stanoven.

PLPP jako 1. stupeň podpůrného opatření, nepostačuje-li zohlednění v individuálních vzdělávacích potřeb dítěte, vypracovává třídní učitelka a seznamuje s ním rodiče dítěte a ostatní učitele. *PLPP* představuje minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Použije se pro dítě, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu. Dětem, které v průběhu vzdělávání projeví známky výrazného nadání, je věnována zvýšená pozornost, aby bylo jejich nadání smysluplně rozvíjeno.

2.5 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí do tří let

Děti do tří let věku jsou zařazovány do věkově heterogenních tříd a jsou jim vytvářeny podmínky pro adaptaci v úzké spolupráci s rodinou, je jim umožněno používání pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jsou jim nabízeny věkově přiměřené a bezpečné hračky. Denní režim je jim individuálně přizpůsoben.

3 Neformální kurikulum

Posláním naší mateřské školy je rozvíjet samostatné a zdravé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělání všem dětem na základě jejich možností, zájmů a potřeb. Věnovat náležitou pomoc dětem se specifickými vzdělávacími potřebami.

Naším záměrem je vytvářet dětem optimální podmínky pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu, která vede k všestrannému rozvíjení dětských vědomostí, schopností a dovedností s respektováním individuálních, věkových, vývojových a zdravotních potřeb. Vychováváme děti ke zdravému životnímu stylu.

Cílem Školního kurikula podpory zdraví je vybavit děti kompetencemi pro zdravé rozhodování v oblastech, které ovlivňují jejich dlouhodobé zdraví.

Pojem kompetence je chápán jako připravenost k řízení vlastní životosprávy, která má tři složky:

- CHCI (děti mají vnitřní motivaci pro zdravé rozhodování)
- UMÍM (děti mají potřebné znalosti a dovednosti)
- MOHU (děti žijí v prostředí, které spoluvytvářejí a které jim umožňuje realizovat zdravou volbu)

3.1 Dva integrující principy programu podpory zdraví

Do plnění výchovně vzdělávacích cílů se nám prolínají dva důležité, vzájemně se doplňující principy:

❖ *RESPEKT K PŘIROZENÝM LIDSKÝM POTŘEBÁM JEDNOTLIVCE*

- Učitelky respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.).
- Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou ihned řešeny nejčastěji pomocí modelových situací s loutkami .
- Snažíme se děti podporovat, sympatizovat s nimi, projevovat se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací.
- Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí.
- Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná.
- Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná).
- Učitelky plně respektují potřeby dětí a navozují situace pohody, klidu, vytvářejí s dětmi společná pravidla.

- Třída je pro děti kamarádkým společenstvím.
- Všichni zaměstnanci školy tvoří zázemí pohody a klidu a děti se v ní cítí bezpečně a mohou se zdravě rozvíjet. Velký důraz je kladen i na spolupráci s rodiči dětí, kdy rodiče komunikují s pedagogy a diskutují o individualitách svého dítěte.

Při práci s dětmi vycházíme z modelu přirozených lidských potřeb podle **A. Maslowa**

Fyziologické potřeby - jde o vůbec nejzákladnější potřeby, díky jejichž naplňování je člověk naživu. Jde o potřeby, které zajišťují udržení rovnovážného stavu našeho organismu. Spadá sem potřeba jídla, dýchání, pohybu, spánku, vyměšování, nebo například potřeba smyslové stimulace a odstraňování bolesti. V denním režimu umožňujeme dětem naplňovat fyziologické potřeby individuálně dle potřeby.

Bezpečí a jistota - další silnou potřebou je vyhýbání se nebezpečí, neznámým a ohrožujícím podnětům. Naplněním této potřeby je vyhledání jistoty, spolehlivosti a stability. Dětem se tuto potřebu snažíme zajistit vlídným a klidným přístupem a snažíme se pro ně být partnery a průvodci ve vzdělávání.

Sounáležitost a láska - potřeba, díky které udržujeme přátelské vztahy a potřeba někam patřit. Snažíme se mezi dětmi podporovat navazování přátelství, pracujeme s jejich emocemi, abychom zajistili, že se v prostředí MŠ budou cítit dobře.

Uznání a sebeúcta - tato potřeba vychází z touhy člověka být uznán jak okolím, tak sám sebou. Mohlo by se zdát, že uznávat sám sebe je jednoduché, ale dosáhnout opravdové a ryzí sebeúcty může být dlouhý životní proces, proto se snažíme děti podporovat a oslavovat s nimi jejich úspěchy a připravujeme pro ně adekvátní cíle, aby je případný neúspěch ihned neodradil.

Seberealizace - potřeba rozvinout svůj potenciál, své schopnosti a talent. Potřeba osobnostního růstu, touha po vědění a estetických zážitcích. Pro děti je ve školce každý den připraveno podnětné prostředí, kde najdou pestrou nabídku činností, které jim umožňují seberealizaci a rozvoj ve všech oblastech. V naší školce pracujeme v centrech aktivit, kde

si děti mohou samy zvolit, jakým postupem k výsledku dojdou, pracují zde samostatně pouze s minimální pomocí učitelky.

Obrázek 1: Maslowa pyramida potřeb

Na co se zaměříme (využito výsledků INDI MŠPZ)

- Na podporu socializace a adaptace všech věkových skupin dětí, se zaměřením na nejmladší dětí.
- Na větší variabilitu a širší nabídku činností, aby byly uspokojeny preference a zájmy všech dětí .
- Na vytvoření zázemí s klidovými aktivitami pro děti s menší potřebou spánku.

❖ *ROZVÍJENÍ KOMUNIKACE A SPOLUPRÁCE*

- Snažíme se přirozeně komunikovat a respektovat pravidla komunikace a naslouchání. Sledujeme slovní zásobu a komunikační obratnost jednotlivých dětí, výslovnost a gramatickou správnost v řeči dětí.
- K rozvíjení komunikace a spolupráce nejvíce využíváme metodu ranního kruhu (zde si sdělujeme pocity a prožitky). Všichni se snažíme být mluvním vzorem pro děti. Děti v naší mateřské škole spontánně komunikují s dětmi i s dospělými, neostýchají se před návštěvami, dodržují domluvená pravidla chování.

Na co se zaměříme (využito výsledků INDI MŠPZ)

- Dávat dětem dostatek prostoru k volnému vyprávění.
- Na spolupráci v rámci pedagogického týmu.
- Podporovat děti v samostatném řešení konfliktů.
- Podněcovat děti ke spolupráci při řešení úkolů.

3.2 Dvanáct zásad podpory zdraví v MŠ

3.2.1 UČITELKA PODPORUJÍCÍ ZDRAVÍ

Personální a pedagogické zajištění

Na pedagogické radě byl pedagogický tým seznámen se všemi zásadami podpory zdraví v MŠ. Všechny učitelky se shodly, že tento směr je jim blízký a podle všech zásad s dětmi již ve větší či menší míře pracují a budou v tom i nadále pokračovat.

- Učitelky mají osvojeny základy správného stravování a jdou dětem příkladem.
- Učitelky se ve svém volném čase věnují aktivnímu odpočinku.
- Všechny děti jsou přijímány takové, jaké jsou, jsou respektovány jejich odlišnosti.
- Učitelky poskytují dětem i rodičům vzor k napodobování svým zdravým způsobem života a chování.
- Učitelky spoluvytváří akce, pravidla, rituály třídy.
- Učitelky přijímají odpovědnost za naplňování programu MŠ, při jehož tvorbě spolupracuje celý pedagogický tým.

Na co se zaměříme (využito výsledků INDI MŠPZ)...

- Na prevenci syndromu vyhoření.
- Na dodržování hlasové hygieny.
- Na způsob osobní prezentace jako příkladu zdravého životního stylu.

3.2.2 VĚKOVĚ SMÍŠENÉ TŘÍDY

Psychosociální podmínky

- V naší mateřské škole máme pouze věkově smíšené třídy.
- Umožňujeme společné umístění sourozenců a kamarádů dle požadavků rodičů a dětí.
- Děti zůstávají ve stejné třídě po celou dobu jejich docházky do MŠ.
- Při rozdělování nových dětí do tříd dbáme na rovnoměrné zastoupení všech věkových skupin a pohlaví ve třídě.

- Připravujeme činnosti i individuální práci pro děti s ohledem na jejich mentální věk a tak, aby se mohly zapojit všechny věkové skupiny dětí.
- V adaptačním období pomáháme citlivě novým dětem se začleňováním do kolektivu a her.
- Podporujeme vzájemnou pomoc, spolupráci mezi dětmi stejně jako učení se dětí od sebe navzájem.
- Konfliktní situace řešíme pomocí modelových situací s loutkami.
- Před začátkem nového školního roku připravujeme prostředí třídy s ohledem na nové složení dětí ve třídě.
- Přijímáme děti se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které je zřízena speciální třída se sníženou kapacitou a učitelkami s odborným vzděláním.

Na co se zaměříme (využití výsledků INDI MŠPZ):

- Na přípravu činností pro všechny věkové skupiny.
- Na začleňování nových dětí do kolektivu.

3.2.3 RYTMICKÝ ŘÁD ŽIVOTA A DNE

Organizační podmínky

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

- Zaměstnanci MŠ působí na děti klidně a vytvářejí organizaci dne tak, aby plně respektovala individuální potřeby dětí.
- Dodržujeme přiměřené rozmezí mezi jídly.
- Děti mohou odejít na WC, kdykoli potřebují.
- Před koncem činnosti včas upozorníme děti.
- Každá třída je vybavena klidným koutkem, vhodným k odpočinku.
- Nově příchozí děti mají možnost pozvolné adaptace.
- Třída je pro děti bezpečným kamarádkým prostředím, do kterého se těší.
- Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je možno přizpůsobit aktuální situaci.
- Na začátku školního roku si třídní učitelky s dětmi vytvoří jednoduchá pravidla, podle kterých se ve třídě děti, učitelé i provozní zaměstnanci řídí.

Na co se zaměříme (využito výsledků INDI MŠPZ):

- Na přípravu místa s klidovými aktivitami pro děti s nižší potřebou spánku.
- Snížit na úplné minimum spojování tříd při provozních obtížích.
- Nabídnout novým dětem možnost adaptace spolu s rodičem.

3.2.4 TĚLESNÁ POHODA A VOLNÝ POHYB

Podmínky psychosociální

Snažíme se dětem zajistit dostatek spontánního pohybu a nabízíme řízený pohyb. Učitelky plně respektují potřebu dětí pobývat venku, a proto se snaží odcházet s dětmi ven co nejdříve. S ohledem na počasí využívají pobyt venku k prožitkovému učení a směřují svojí výchovnou činnost ven, do přírody.

- Naše školka se zapojila do projektu „Děti na startu“, který vede děti k všestrannému pohybu a rozvoji pohybových schopností.
- Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku.
- Omezujeme sezení u stolečků.
- Motivujeme děti k pohybu pomocí her, tance, tematických vycházek...
- Každý den zařazujeme cvičení.
- Ve třídách ve spolupráci s provozními zaměstnankyněmi udržujeme správné klima.
- Plánujeme delší tematické vycházky po okolí MŠ.
- Vyhledáváme venkovní plochy, vhodné k volnému pohybu dětí.
- Při pobytu venku zařazujeme různé pohybové aktivity a činnosti.
- Pro děti zajišťujeme nabídku aktivit jako je lyžování, cyklistika, tanec...

Na co se zaměříme (využito výsledků INDI MŠPZ):

- Na mírné otužování dětí.
- Na oblékání, přiměřené počasí i venkovním aktivitám.
- Na nabídku volně přístupného nářadí a náčiní pro pohybové aktivity.

3.2.5 SPRÁVNÁ VÝŽIVA

Živospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná, pestrá a vyvážená strava.

Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů.

- Skladba jídelníčku odpovídá výživové pyramidě.
- Děti mají stále ve třídě dostatek tekutin.
- Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.
- Je nepřijatelné násilně nutit děti do jídla.
- Učitelky se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.
- Péči o životosprávu zajišťují pracovníce ve školní kuchyni, hospodářka se pečlivě stará o sestavování efektivních a vyvážených jídelníčků, zařazuje zdravé a plnohodnotné potraviny, pravidelně kontroluje lhůtu použitelnosti potravin ve skladě.
- Společně s kuchařkou připravují kvalitní a pestrou stravu, dbají na estetiku podávaného jídla.
- Děti se při jídle obsluhují samy.
- Děti si samy určují velikost porce.
- Učitelky s dětmi připravují některé jednoduché pokrmy.

Škola získala v květnu 2016 certifikát „Zdravá školní jídelna“.

Na co se zaměříme (využito výsledků INDI MŠPZ):

- Zaměřit se na možnost individuálního stravování, pokud bude indikováno lékařem.
- Promyslet možnost postupného svačení dětí v rozmezí půl hodiny.
- Zaměřit se na vhodnou motivaci k ochutnání jídel, které děti nemají rády.

3.2.6 SPONTÁNNÍ HRA

Organizace

Děti mají dostatek času a prostoru pro spontánní hru. Mají možnost využívat center aktivit i námětových koutků.

- Hračky jsou ve třídě umístěny tak, aby na ně děti viděly.
- Ve třídě jsou označené herní koutky a centra aktivit.
- Snažíme se dětem nabízet spontánní činnosti a souběžně řízené činnosti.

- Třídu každý rok upravujeme dle nového složení dětí.
- Ve třídě je dostatek hraček a herních prvků pro hry námětové, konstruktivní, pohybové, výtvarné...
- Děti si hračky a pomůcky půjčují samy.
- Děti mají ve třídě vymezené místo pro výstavu svých výtvorů a výrobků.
- Děti si mohou nechávat rozehrané hry do dalšího dne v průběhu celého týdne.
- S dětmi spoluvytváříme herní koutky.
- Při hrách máme domluvená pravidla, která děti znají a spoluvytváří je na začátku školního roku.
- Konec hry oznamujeme s předstihem.

Na co se zaměříme (využito výsledků INDI MŠPZ):

- Pořídit do školky časomíru a umístit jí na viditelné místo.
- Dopřát dětem každý den dostatečný čas pro volnou hru.
- Otevřít uzavřené skříňky nebo je polepit obrázkem hraček uvnitř.
- Vytvořit ve třídách místo pro hru a tvoření z přírodnin, písku a vody.

3.2.7 PODNĚTNÉ VĚCNÉ PROSTŘEDÍ

Materiální podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory (podlahová plocha i objem vzduchu atd. dle příslušného předpisu) a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Snažíme se vytvářet funkční, vkusné, podnětné a hygienicky nezávadné prostředí.

- Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají věkově smíšenému počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu.
- Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům.
- Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada či hřiště. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy

dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

- Škola má dostatečné prostory a prostorové uspořádání vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí.
- Škola je vybavena novým dětským nábytkem, tělocvičným náradím i náčiním, které je pravidelně kontrolováno v rámci revizí, takže je bezpečné a nezávadné.

Celek interiéru školy je estetický a pro děti velmi motivující a příjemný, děti se samy podílejí svými výtvary k doplnění estetického vzhledu svých tříd a příslušenství (šatny, vestibul).

- Exteriér i interiéru školy je po celkové rekonstrukci, nové koberce, nové dveře.
- Vybavení didaktickými pomůckami a hračkami je velmi dobré, děti jsou vedeny svými učitelkami k samostatnému používání hraček a mají stanovená pravidla pro jejich využívání. Škola je vybavena interaktivními pomůckami (tabule, stolek, tablet)
- Na budovu školy navazuje školní zahrada, která je terasovitá, a vybavená tak, aby dětem poskytovala bezpečné místo pro pobyty venku, včetně pohybových aktivit.
- Venkovní i vnitřní prostory odpovídají bezpečnostním i hygienickým normám.

Věcné podmínky v MŠ zajišťuje:

- Ředitelka školy, vždy s novým rozpočtem a vždy s novým školním rokem naplňuje nákupy pomůcek, nábytku, dovybavení tříd didaktickými pomůckami. Naplňuje plán oprav a dle plánu BOZP veškeré potřebné revize.
- Učitelky, které dbají na to, aby se s vybavením tříd zacházelo citlivě, vedou děti k tomu, aby si hraček a pomůcek vážily a slušně s nimi zacházely.
- Provozní pracovnice – pracují se svěřenými pracovními pomůckami spolehlivě, starají se o jejich údržbu a závady okamžitě hlásí vedení školy.

Na co se zaměříme (využito výsledků INDI MŠPZ):

- Udržování čistoty uvnitř MŠ i kolem ní.
- Umožňovat dětem podílet se na výzdobě MŠ.
- Podporovat děti k samostatnému úklidu svého pracovního místa.

3.2.8 BEZPEČNÉ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

Psychosociální podmínky

- Vytváříme společně bezpečné sociální klima na základě vzájemné důvěry, úcty a empatie.
  - Škola má zpracovanou směrnici o bezpečnostním zajištění budovy školy.
  - Škola má funkční kamerový systém, vstup do areálu školy i do budovy je přes elektrického vrátného.
  - Děti jsou po příchodu do mateřské školy a předání učitelce, pod neustálým dohledem dospělých, jak uvnitř budovy školy, tak i venku.
  - Součástí třídní dokumentace jsou Pověření o předávání dítěte, evidenční listy dětí, kde jsou uvedeny kontakty na rodiče a záznam o zdravotním stavu dítěte.
  - Děti jsou vedeny k dodržování bezpečnostních pravidel v MŠ i mimo ni, učitelky předcházejí rizikům.
-
- Společně s dětmi vytváříme pravidla soužití.
  - Hlídáme dodržování pravidel.
  - Při porušení pravidel hledáme společně vhodná řešení.
  - Předcházíme vzniku nadměrné psychické zátěže.
  - Zabýváme se prevencí šikany.
  - Chováme se k sobě s úctou a respektem.
  - Vyhýbáme se manipulaci laskavými slovy a pobídkami.
  - Konflikty řešíme podle dohodnutých pravidel.
  - Podporujeme děti ke spolupráci.

Na co se zaměříme (využito výsledků INDI MŠPZ):

- Dávat dětem dostatečný prostor k vyjádření svých názorů a pocitů.
- Zaměřit se na sledování vztahů mezi dětmi.
- Zaměřit se na dostatek času k vysvětlování důvodů změn, programu.

3.2.9 PARTICIPATIVNÍ A TÝMOVÉ ŘÍZENÍ

Organizace

Ředitelka MŠ uplatňuje řízení založené na vedení lidí, spoluúčasti, spoluzodpovědnosti a spolupráci všech zúčastněných.

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny.
- Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.
- Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor.
- Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče.
- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.
- Ředitel vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu.
- Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců školy jsou jasně vymezeny v organizačním řádu školy.
- Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř školy, tak navenek.
- Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor.
- Ředitelka podporuje týmovou spolupráci.
- Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a pozitivně je motivuje.

3.2.10 DOKUMENTACE V MŠ

Dokumentace v MŠ

Předepsaná pedagogická dokumentace je vedena dle centrálních pokynů vedení školy. Dle těchto pokynů vedou pedagogické pracovnice třídní knihy, evidenční listy dětí a další třídní dokumentaci. Průběžnou kontrolu dokumentace provádí ředitelka školy. Základní dokumentace školy a Školní matrika jsou uloženy v kanceláři ředitelky školy.

- Základní dokumentace příspěvkové organizace
- Řády školy (školní, vnitřní, řád školní jídelny)
- Třídní knihy
- Evidenční listy dětí
- Záznamy o dětech
- Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy
- Dohoda o ukončení docházky dítěte do MŠ
- Záznamy z kontrol
- Školní vzdělávací program
- Třídní vzdělávací programy
- Personální a hospodářská evidence

Na co se zaměříme (využito výsledků INDI MŠPZ):

- Plánovat porady s delším prostorem pro volnou diskuzi a brainstorming.

3.2.11 PARTNERSKÉ VZTAHY S RODIČI

Spoluúčast rodičů

- Snažíme se s rodiči jednat s tolerancí, respektem a získat tak partnerský vztah založený na důvěře a otevřenosti.
- Při příchodu do MŠ zjišťujeme od rodičů informace o potřebách a zájmech dětí.

- Pro rodiče máme připravené dotazníky ke spokojenosti s MŠ i k požadavkům na MŠ.
- Pravidelně provádíme konzultace s rodiči dětí.
- Informace o akcích, organizačních změnách včas zveřejňujeme na nástěnkách i webových stránkách školy.
- Pro rodiče poskytujeme odborné poradenství.
- Řešíme společně s rodiči připravenost dětí na ZŠ.
- V případě potřeby poskytujeme rodičům kontakty na odborná pracoviště.
- Pro děti a rodiče pořádáme Vánoční dílny.

Na co se zaměříme (využito výsledků INDI MŠPZ):

- Připravit pro rodiče a děti adaptační plán a „Školičku na nečisto“.
- Využít odbornosti a dovednosti rodičů pro obohacení výchovně - vzdělávací práce.
- Připravit pro rodiče odborné přednášky a besedy.

3.2.11 SPOLUPRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY SE ZÁKLADNÍ ŠKOLOU

Máme navázanou aktivní spolupráci s přílehlou Základní školou.

- S předškoláky navštěvujeme Základní školu a seznamujeme je s jejím prostředím.
- Děti se setkávají s učitelkami 1. tříd.
- Využíváme prostory ZŠ – velkou tělocvičnu v rámci cvičení s projektem „Děti na startu“.
- Spolupracujeme se ZŠ při organizaci „Školkové olympiády“.

Na co se zaměříme (využito výsledků INDI MŠPZ):

- Navážeme spolupráci v setkávání se s dětmi, které odešly do ZŠ.

3.2.12 ZAČLENĚNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY DO ŽIVOTA OBCE

Naše mateřská škola se podílí na kulturních akcích, které pořádá město Liberec.

- Zúčastňujeme se slavností v obci (adventní trhy, velikonoční jarmark)
- Pořádáme společné akce s rodiči a občany (výstavy Vánoce/ Velikonoce očima dětí, výroba ozdob na vánoční strom, pořádání „Sportovní den pro liberecké školky, pořádání Přehlídky mateřských škol „Liberecká Mateřinka“)
- Jezdíme s dětmi na výlety do blízkého okolí a navštěvujeme významné kulturní památky.

- Seznamujeme děti s místními pověstmi.
- Spolupracujeme v rámci projektů podpory zdraví s různými subjekty (Děti na startu).
- Podílíme se na zvelebování blízkého okolí.

Na co se zaměříme (využito výsledků INDI MŠPZ):

- Zapojit do dění MŠ zástupce profesí.
- Vést s dětmi deník o navštívených kulturních památkách našeho města.
- Navázat spolupráci s novými subjekty v rámci projektů podpory zdraví.

3.3 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli, že se jednotlivé děti ve svých požadavcích a potřebách liší.

Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami od druhého stupně podpory jsou PO stanovena ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem.

Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění účinném od 1. 9. 2017.

3.3.1 Cíl vzdělávání ve speciální třídě

Snaha předejít poruchám v dorozumívání, tedy odstranit potíže hned v zárodku (profylaxe). Najít příčiny, potíže v dorozumívání a pomocí vhodně vybraných her či různých postupů je pokud možno odstranit (reedukace).

Realizace

Diagnostika dítěte v předškolním věku je zaměřena na sledování a rozvoj oblastí motoriky, grafomotoriky, zrakového vnímání a paměti, sluchového vnímání, vnímání prostoru a času, základní matematické představy, sociální dovednosti a rozvoj myšlení a řeči. Na škole máme zřízenou jednu speciální třídu, kterou navštěvuje 12 dětí. Zpětná vazba u rodičů a v základní škole je výborná, nicméně na škole jsou další děti, které nejsou zařazeny do speciální třídy, ale je nutné se jim věnovat preventivně. Nedílnou součástí úspěchu je zapojení rodičů do preventivní logopedické péče formou spolupráce na fixaci správně vyvozených hlásek.

3.3.2 Podmínky vzdělávání dětí s PO

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ať už jsou tyto děti vzdělávány v běžné mateřské škole či v mateřské škole zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Tyto děti mají právo na bezplatné poskytnutí PO z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

PO realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do 5 stupňů.

PO 1. stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení ŠPZ na základě plánu pedagogické podpory. /PLPP/. Podpůrné opatření 2. až 5. stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění PO do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 sb.

PO 1. stupně stanovuje MŠ. Od 2. – 5. stupně podpory jsou PO stanovována ŠPZ. Po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití PO školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 sb.

3.3.3 Individualizace přístupu k dítěti

Vycházíme z poznatků, které jsme nashromáždili, vycházíme z potřeb dítěte a jeho individuality. Pro vývoj dítěte je nezbytné včasné naplnění jeho individuálních potřeb, aby nedošlo ke ztrátám, které se později nedají napravit.

Výchova v naší třídě je otevřená, blíží se rodinné výchově a s rodinou jako rovnocenným partnerem spolupracujeme. Bereme v úvahu přístup, který zvažuje hlediska rozvoje osobnosti dítěte jak z individuální, tak ze sociální pozice. /konvergentní přístup/ Uplatňujeme partnerský a konvergentní přístup sledující harmonický rozvoj individuality dítěte. Naším cílem je vstřícnost, přátelství, vzájemný respekt, milé prostředí, kde se cítíme dobře, bezpečně.

Snažíme se vytvořit společně místo s vlídným, ale pevným řádem s pravidly, kde můžou děti poznávat, zkoumat zákony lidského světa a přírody, kde se mohou svobodně projevit i chybovat a zároveň nést odpovědnost za své jednání a nacházet hranice ostatních.

3.3.4 Třída pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše mateřská škola zahrnuje vedle třech tříd běžného typu také jednu třídu pro 12 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami z oblasti logopedických vad, zrakových vad, středně těžkých tělesných vad, poruchou pozornosti a vad kombinovaného typu. Počet dětí je 12 dětí na třídě. Vzdělávání dětí je zajištěno dvěma pedagogy. Svým vybavením, didaktickými materiály nabízíme herní aktivity, ale především činnosti zaměřené na všestranný rozvoj dítěte. Dítě se speciálními potřebami žádá naše porozumění a naši pomoc. Současně však jsme oporou a výchovně vedeme mnohemu naučit a hlavně naplňovat jejich svět pohodou a radostnou náladou. Připravujeme smysluplné činnosti bez nezdravého soutěžení, srovnávání, ponižování.

Chceme přispět k tomu, aby z dětí rostly zdraví, slušní a zodpovědní lidé, kteří mají úctu k přírodě, lidem a lidské práci.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro všechny děti společné. Organizace vzdělávání ve speciální třídě přizpůsobujeme individuálním a specifickým potřebám dětí. Potřeby jsou ovlivněny druhem a stupněm postižení a jsou pro každé dítě specifické. Při vyšším stupni PO spolupracujeme se ŠPZ a řídíme se pravidly pro použití PO 27/2016 Sb.

Vypracováváme IVP na základě doporučení ŠPZ, kde jsou respektovány speciální vzdělávací potřeby dítěte.

3.3.5 Struktura TVP

Je stejná jako v běžné třídě. Při vzdělávání uplatňujeme speciální pedagogické metody: rehabilitace, reedukace, kompenzace s využitím PO a je rozšířen o konkretizované výstupy vybrané pro vzdělávání ve speciální třídě.

Pracujeme s dětmi v oblasti prevence specifických poruch učení. Rozvíjíme zrakové vnímání, pracujeme v oblasti sluchového vnímání a fonemického uvědomování, v oblasti časoprostorové orientace, v oblasti řeči, v oblasti jemné i hrubé motoriky, v oblasti pozornosti, paměti, v oblasti matematických představ, oslabení v propriorecepti.

Nacvičujeme sociální a komunikační dovednosti, věnujeme se řešení problémového chování, ADD, ADHD. Pestrou nabídkou se snažíme rozvíjet dětskou osobnost.

Děti se účastní všech společných akcí školy spolu s ostatními dětmi vždy, ale s přihlédnutím k jejich individuálním schopnostem a možnostem (flétna, keramika, hudební kroužek, společná vystoupení na festivalu Mateřinka, knižní veletrh, Kytička písniček, vystupování seniorům v DS Českém dubu, besídka – Vánoce, Den Matek).

Třídní vzdělávací plán je rozšířen o logopedickou péči: orofacionální gymnastiku mluvidel, zrcadlovou nápodobu, dechová a hlasová cvičení, vedeme děti k uvědomování si síly, tempa a řeči za pomoci dechových, artikulačních a fonemických her. V současné době dáváme přednost vyjadřování a užívání řeči v sociálních situacích před výslovností.

Povídáme si hodně s dítětem, využíváme říkadla, básničky, písničky, spojujeme slova s pohybem, rytmizujeme, rytmické hry, dbáme na oční kontakt – vzájemný vztah.

Uplatňujeme artikulační cvičení, oromotoriku, dechová cvičení, jednáme taktně a citlivě.

Chceme být dobrým vzorem, snažíme se, aby dítě drželo kontakt, zapojovalo se do her, do činností, ale nenutíme jej. Dbáme na gramatickou správnost řeči, vyjadřování – nasloucháme, projevujeme zájem a udržujeme téma. Rozvíjíme slovní zásobu, kulturu řeči a prohlubujeme porozumění.

Využíváme hodně pohádek, příběhů, reprodukuje texty, pomáháme otázkami, vysvětlujeme souvislosti jevů, popis. Využíváme metod dramatické výchovy, fantazijní vyprávění nevnímáme jako lhaní. Ponecháváme prostor k mluvení, neomezujeme dítě, sledujeme intonaci, dýchání, tempo řeči. Komunikační proces – receptivní, centrální, expresivní, zpracováváme společně informace. Často dětem zpíváme, využíváme říkanky, hrajeme hry zaměřené na rytmické cítění, pohyb, tanec, relaxaci a tvořivou dramaturgii.

Preferujeme rozvoj obsahové stránky řeči (porozumění, vyjadřování). Rozvíjíme neverbální komunikaci, mimiku, gesta, pohyby těla dítěte jako podporu dorozumívání a porozumění. Napodobujeme různé zvuky z běžného života.

V rámci speciálně pedagogické diagnostiky se zaměřujeme na jednotlivé oblasti osobnosti dítěte a jsou to: rozumové schopnosti, zraková percepce, sluchová percepce, kinestetická percepce, taktilní percepce, jemná a hrubá motorika, grafomotorika a kresba, pravolevá orientace, časová orientace, úroveň koncentrace, laterální, sebeobsluha, početní schopnosti, předmatematické dovednosti.

Využíváme kompenzační pomůcky a další nabídky, výukové programy, hry, soubory zaměřené nejen na logopedii, ale na celkový rozvoj dovedností v předškolním věku.

Stále máme na zřeteli individuální přístup a respektování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

3. 3. 6 Spolupráce se zákonnými zástupci, ŠPZ, SPC a jinými odborníky

Spolupráce s rodiči je smysluplná, domluvíme si společně schůzku dle potřeby. Využívám hlavně kontakt od 7.00 – 8.00h při své NVP. Domlouváme se na postupech, předávání individuálních prací pro domácí stimulaci.

Během celého školního roku **spolupracujeme se zařízeními:**

- Pedagogicko-psychologická poradna Truhlářská ul. Liberec
- SPC pro děti s poruchou komunikačních dovedností E. Krásnohorské, Liberec
- Speciálně pedagogické centrum pro děti se zrakovým postižením, Tyršova ul. Liberec
- Speciálně pedagogické centrum pro mentálně postižené a kombinované vady, Jablonec n./N.
- Pedagogicko-psychologická poradna a SPC pro děti s poruchou autistického spektra, ul. 28. října Turnov
- Foniatrie: MUDr. Adam, MUDr. Stachová Liberec
- Dětská neurologie: MUDr. Kuchař
- Dětská psychiatrie, Králův háj, Liberec: PhDr. Havlová

Nesrovnávat děti mezi sebou, ale srovnávat pokrok nebo výkony dítěte samotného.

Vedeme písemné záznamy o osobnostním rozvoji dítěte průběžně, poznámky zapisujeme. Postupy konzultujeme s rodiči, SPC, PPP, foniatrií, lékaři.

Diagnostika dítěte probíhá průběžně, doplňujeme ji o další informace, získané pozorováním, rozhovorem. Shromažďujeme pracovní listy, grafické projevy, výtvary a tvoříme portfolio dítěte.

Snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.

3.3.7 Sebevzdělávání učitelů v oblasti dané problematiky

Využíváme nabídek CVLK, OP VVV, seminářů k dané problematice i mimo Liberec - viz osvědčení u ředitelky. Účast na projektu: Podpora čtenářských strategií se specifickým zřetelem k rozvoji porozumění a sdílení. FP TU Liberec, PedF UK Praha, námětový okruh 1 „Cesta k sobě“.

3.4 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Podporovat každé dítě v jeho jedinečnosti, umožnit celkový rozvoj všech oblastí, vyhnout se jednostrannosti, umožnit dítěti volnost výběru, zaměření.

Jako stěžejní vnímáme možnost nadání dětí rozvíjet.

Snažíme se vybírat úkoly, hry a rozvíjející metody tak, aby mohly být využity i při práci s ostatními dětmi v modifikované variantě.

Rozvíjející metody v předškolním věku jsou zaměřeny globálně a nikoli speciálně, naším cílem je rozšiřovat a obohacovat znalosti a dovednosti, které děti mohou později využít v každém druhu nadání a stimulovat rozvoj celého potenciálu osobnosti dítěte bez jednostranného zaměření.

V těchto edukačních nabídkách se zaměřujeme na rozvoj sociálních dovedností, tvořivosti a emocionální rozvoj dítěte.

Jde nám o rozvoj silných stránek dítěte současně s prací na jeho slabších stránkách.

Třídní učitelky mají na individuální práci děti rozdělené a pro nadané děti mají připravený zásobník edukační nabídky a s vybranými dětmi pracují v rámci skupiny dětí i individuálně.

- Vybíráme spíše komplexnější úkoly než úkoly úzce zaměřené.
- Vybíráme úkoly s možností modifikace obtížnosti.
- Vybíráme úkoly možností kooperativních aktivit.

3.5 Podmínky vzdělávání dětí do tří let

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, potřebují i podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje

stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče a srozumitelná pravidla. Pro děti do 3 let se snažíme zvláště upravit režim v MŠ, tak aby vyhovoval jejich individuálním potřebám.

Vytváříme dětem vyhovující podmínky těmito zásadami:

- Jsme vybaveni dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek pro dvouleté děti.
- Kontrolujeme bezpečnost prostředí z hlediska ukládání hraček a pomůcek.
- Jsou zajištěny a zneprístupněny ohrožující předměty.
- Jsou nastavena jednoduchá a srozumitelná pravidla.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Jsme vybaveni dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Adaptačním obdobím dítě provázíme v souladu s jeho individuálními potřebami a v úzké spolupráci s rodinou.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou pro děti do 3 let modifikovány a je jim nabídnuta klidová nabídka her a činností, když je pro ně vzdělávací činnost již namáhavá a dlouhá.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V MŠ jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.
- Organizace na třídách je uzpůsobena k co největšímu možnému překrytí pedagogických pracovníků.

4 FORMÁLNÍ KURKULUM

4.1 Tematický celek

Při tvorbě formálního kurikula jsme si ujasnily filosofii Kurikula podpory zdraví, naší školy, základní cíle, dlouhodobé cíle a hlavní pedagogický záměr. Shodly jsme se na základní strukturu vzdělávacího obsahu učebního plánu, která bude shodná se strukturou třídních učebních plánů pro všechny třídy naší mateřské školy. Prioritou jsou pro nás cílové kompetence podpory zdraví. Vytvořily jsme samostatný vzdělávací obsah pro speciální třídu, ve které jsou zařazeny děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Rozhodly jsme se propojit „Neformální a Formální Kurikulum“ s výchovně vzdělávacími školními projekty. Definovaly jsme průběžné činnosti a celoroční úkoly vzdělávání.

Při zpracování Formálního kurikula jsme vycházely ze 7 klíčových kompetencí dospělého člověka:

1. Rozumí holistickému pojetí zdraví, pojmům podpory zdraví a prevence nemoci.
2. Uvědomuje si, že zdraví je prioritní hodnotou.
3. Dovede řešit problémy a řeší je.
4. Má vyvinutou odpovědnost za vlastní chování a způsob života.
5. Posiluje duševní odolnost.
6. Ovládá dovednosti komunikace a spolupráce.
7. Spolupodílí se aktivně na tvorbě podmínek a prostředí pro zdraví všech.

Obsah „Formálního kurikula“ je strukturován do oblastí, které reflektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání i učení.

Jednotlivé oblasti jsou rozlišeny na základě vztahů, které si dítě postupně vytváří k sobě samému, k druhým lidem, k okolnímu světu a to na základě přirozených interakcí, do kterých v rámci těchto vztahů vstupuje, v nichž žije, rozvíjí se, učí a vzdělává.

Interakční oblasti:

- biologická
- psychologická
- interpersonální

- sociálně-kulturní
- environmentální

Tyto oblasti vzdělávání jsou v učebním plánu školy dodržovány podle daného „Kurikula podpory zdraví“ RP, ale i v TVP s nimi učitelky pracují tak, aby na sebe navazovaly, nebo se přímo prolínaly.

4.2 Podtémata a tematické celky

Integrovaný blok: **Objevuji a poznávám své okolí a svět kolem mě**

Podtémata: Já a okolí kolem mě

Tematické celky: „Já a moje MŠ“
 „Prozkoumávám okolí MŠ“
 „Předměty kolem nás“
 „Naše město – naše země“
 ..

Podtéma: Zkoumání přírody

Tematické celky: „Krásy podzimní přírody“
 „Připravte si deštničky – jaké máme počasí?“
 „Když zima čaruje“
 „Příroda se probouzí“
 „Letní čas“

Podtéma: Svět zvířat

Tematické celky: „Kde zvířátka přezimují?“
 „Ptáčci v zimě“
 „Exotická zvířata“
 „Domácí zvířata“
 „Hmyzí říše“

Podtéma: Jak vypadá svět

Tematické celky: „Svět kolem nás – materiály“
 „Svět kolem nás – neživá příroda“
 „Cesta do vesmíru“
 „Cesta kolem světa“
 „Jak chodí čas“

KOMPETENCE KE KTERÝM SMĚŘUJEME:

K 1/5 Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, Dovede se ptát.

- K 1/7 Uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků (pohlaví, věku, jazyka kultury, etnika, rasy, náboženství, sociál. zázemí, 25 život. úrovně).
- K 2/1 Vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje.
- K 2/5 Podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních, přírody.
- K 3/1 Je zvědavý, má touhu poznávat.
- K 3/2 Ví, že, když řešení problémů přesahuje jeho síly, má se obrátit o pomoc na osobu ze svého okolí .
- K 3/3 Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti.
- K 3/4 Umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku.
- K 4/1 Má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny.
- K 4/2 Dovede označit svoje potřeby (tělesné, psychické, sociální, etické) a přizpůsobit jim své chování.
- K 4/6 Umí vyjádřit, co se mu líbí a co ne, vysvětlí proč.
- K 5/4 Chápe, že lidé mají různé pocity, emoce a city, dovede je rozpoznávat a pojmenovávat.
- K 5/8 Dovede požádat o pomoc, když je v nouzi.
- K 6/1 Má vytvořené základní návyky společenského chování.
- K 6/2 Je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat druhým.
- K 6/4 Je schopno elementární spolupráce ve dvojici i ve skupině dětí.
- K 6/7 - Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody.
- K 7/1 Chce poznávat své okolí a svět.
- K 7/2 prožívá vztah k lidem, sounáležitost s různými společenstvími.
- K 7/6 Má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se.
- K 7/7 prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou neživou i živou.

Integrovaný blok: Kdo jsem já, a kdo jsou lidé kolem mě?

Podtémata: Lidé kolem mě

Tematické celky:

- „Kdo jsou moji kamarádi“
- „Moje rodina“
- „Hádej čím budu – profese“

Podtémata: Já a moje tělo

Tematické celky:

- „Jak vypadám zvenku?“
- „Jak vypadám zevnitř?“
- „Poznávání všemi smysly“

KOMPETENCE KE KTERÝM SMĚŘUJEME:

- K 1/1 Má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích.
- K 1/3 Rozumí tomu, že způsob, jakým se člověk chová a žije, má vliv, špatný nebo dobrý na jeho zdraví.
- K 1/5 Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát.
- K 2/5 Podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních a přírody.
- K 2/6 Má vytvořenou představu o zdravé životosprávě.
- K 3/1 Je zvědavý, má touhu poznávat.
- K 3/3 Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti.
- K 3/5 K problémům přistupuje aktivně, organizuje své činnosti, nečeká, že jeho problémy bude řešit někdo jiný.
- K 4/5 Dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní, dokončuje ji.
- K 4/6 Umí vyjádřit, co se mu líbí a co ne, vysvětlí proč.
- K5/1 Poznáváním sebe sama vytváří pravdivý obraz o sobě, o své identitě, vlastnostech (temperament), sklonech a schopnostech.
- K 5/2 Snaží se ovládat intenzitu emocí, které by škodily jemu nebo okolí.
- K5/9 Dovede zvládat jednoduché zátěže a překážky.
- K 6/3 Dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi a s dospělými.
- K 6/4 Je schopno elementární spolupráce ve dvojicích, ve skupině dětí.
- K 6/7 Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody.
- K 7/3 Chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých.
- K 7/5 U druhých respektuje a toleruje potřeby a individuálně odlišné způsoby jejich uspokojování.
- K 7/7 Prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou živou i neživou.
- K 7/8 Ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje.

Integrovaný blok: Žiji zdravě

Podtémata: Zdravý životní styl

Tématické celky:

- „Péče o tělo“
- „Vím co mi škodí“
- „Moje zdraví“
- „Byl jeden vitamín – ovoce“
- „Byl jeden vitamín – zelenina“
- „Sport a volný čas“
- „Bezpečně na cestách“

KOMPETENCE KE KTERÝM SMĚŘUJEME:

- K 1/2 Vnímá, že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním a že tyto potíže spolu mohou souviset.
- K 1/4 Rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat, a ty, které mohou zdraví poškozovat.
- K 1/6 Má vytvořenou představu o pojmu závislost na věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, hry na automatech).
- K 2/3 Chápe, že zdraví není samozřejmost a musí je chránit.
- K 2/4 Chápe, že když je člověk nemocen (krátkodobě, dlouhodobě, akutně, chronicky) nemůže dělat celou řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho způsobu života.
- K 3/6 Řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že většinu problémů může vyřešit více způsoby.
- K 4/3 Odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost.
- K 5/3 Chápe, že tělesná aktivita, zdravá výživa, spánek a odpočinek přispívají k dobré náladě a spokojenosti.
- K 6/6 Chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbá pravidel soužití.
- K 7/4 Uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti.

Integrovaný blok: Jaké máme tradice a zvyky

Podtémata: Poznávám tradice a zvyky

Tematické celky:

- „Dušičkové strašidýlkování“
- „Svatý Martin přijíždí“
- „Kdo se bojí čerta?“
- „Vánoce přicházejí“
- „My Tři Králové“
- „Velikonoce“
- „Ochrana přírody – Den Země“

KOMPETENCE KE KTERÝM SMĚŘUJEME:

K 1/5 Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát.

K 2/2 Rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické kategorie vidět ve vztahu ke zdraví.

K 3/5 Nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života.

K 5/5 Dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly.

K 5/6 Komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace.

K 5/7 Má zvnitřněnou potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel.

K 6/5 Chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba.

K 7/8 Ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje.

4. 3 Pravidla pro tvorbu třídních kurikul

Třídní kurikula si sestavují třídní učitelky s ohledem na aktuální složení dětí ve třídě, s přihlédnutím k situacím a akcím, které v průběhu školního roku vznikají. Do třídního kurikula učitelky zapisují plánované činnosti tak, aby byly splněny cílové kompetence v souladu s tematickým celkem. Třídní kurikulum vychází z „Kurikula podpory zdraví“, které je pro pedagogický tým stěžejní. Délku a rozložení tematických celků si třídní učitelky upravují dle potřeby.

5. Evaluace

Cílem evaluace bude zhodnotit, jak probíhá práce se „Školním kurikulem podpory zdraví“ a zda se daří dodržovat cílové zásady podporující zdraví a zda jsou plněny cílové kompetence, vycházející z „Kurikula podpory zdraví.“

Oblasti hodnocení:

- Průběžné hodnocení denních výchovně – vzdělávacích aktivit
  - Hodnocení probíhá průběžně formou zápisů do třídních knih, zápisů do TVP.

- Hodnocení zapisují a vyhodnocují průběžně třídní učitelky.
  - Hodnocení kontroluje 1krát do měsíce Koordinátorka ŠVP, která podává zprávu ředitelce MŠ.
- Hodnocení tematických částí
    - Hodnocení Formálního kurikula probíhá vždy po ukončení tematické části, zpravidla 1krát do týdne, formou zápisů do třídních knih a TVP.
    - Hodnocení zapisují a vyhodnocují třídní učitelky.
    - Hodnocení kontroluje 1krát do měsíce Koordinátorka ŠVP, která podává zprávu ředitelce MŠ.
- Diagnostiky a Portfolia dětí
    - Třídní učitelky mají děti na individuální práci rozděleny.
    - Každá učitelka si vede svou agendu, do které zapisuje výsledky individuální práce s dětmi.
    - Individuální práce probíhá průběžně.
    - Zápisy o pokrocích a změnách se provádějí 4krát ročně.
    - Do portfolií se průběžně zakládají pracovní listy a diagnostické obrázky dětí.
    - Diagnostiky a portfolia dětí slouží jako podklad pro konzultace s rodiči, které probíhají u mladších dětí 1krát do roka a u předškoláku minimálně 2krát do roka.
    - Diagnostiky dětí kontroluje 4krát ročně Koordinátorka ŠVP, která podává zprávu ředitelce MŠ.
- Třídní hodnocení školního kurikula a naplňování jeho zásad
    - Hodnocení naplnění Neformálního kurikula – 2 integrující principy a 12 zásad.
    - Hodnocení úrovně třídy
    - Hodnocení úrovně Diagnostik a Portfolií dětí.
    - Hodnocení třídní dokumentace.
    - Hodnocení probíhá formou porady, které se zúčastní třídní učitelky, koordinátorka ŠVP a ředitelka MŠ.
- Hodnocení rodičů
    - Rodiče hodnotí práci MŠ, ředitelky MŠ, učitelek MŠ formou připraveného dotazníkového šetření zpracovaného dle kritérií INDI MŠPZ 2krát ročně.

- Hospitační činnost ředitelky MŠ
  - Hospitační činnost provádí ředitelka MŠ dle připravených kritérií.
  - Hospitace budou zaměřené na naplňování zásad Neformálního kurikula a práci s Formálním kurikulem
  - Informace o hospitacích jsou zapsány v třídních knihách.
  - Učitelky jsou s výsledky hospitace seznámeny po jejím ukončení a vyhodnocení.

- Sebehodnocení učitelek MŠ
  - Učitelky provádějí sebehodnocení 1krát ročně formou připravených dotazníků sestavených dle kritérií z INDI MŠPZ.

- Hodnocení školního kurikula
  - Hodnocení probíhá 3krát ročně dle kritérií INDI MŠPZ.
  - Hodnocení zpracovává celý pedagogický tým.

Z výsledků hodnocení jsou sestavovány cíle pro další období

Seznam zkratek

SVP	Speciální vzdělávací potřeby
MHD	Městská hromadná doprava
MML	Magistrát města Liberce
DČ	Doplňková činnost
MŠ	Mateřská škola
ZŠ	Základní škola
ŠVP	Školní vzdělávací program
OŠD	Odklad školní docházky
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
TVP	Třídní vzdělávací plán
BOV	Badatelsky orientované vyučování
ŠPZ	Školská poradenská zařízení
PLPP	Plán pedagogické podpory
IVP	Individuální vzdělávací plán
MD	Mateřská dovolená
OP VVV	Operační program - Výzkum, vývoj a vzdělávání
RVP PV	Rámcově vzdělávací program předškolního vzdělávání
PO	Podpůrná opatření
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ŘMŠ	Ředitelka mateřské školy
PVP	Přímá výchovná práce
NVP	Nepřímá výchovná práce
DS	Domov seniorů
SPC	Speciálně pedagogické centrum
PPP	Pedagogicko-psychologická porada
INDI MŠPZ	Indikátory neformálního kurikula podpory zdraví v MŠ, nástroj pro autoevaluaci
CVLK	Centrum vzdělanosti Libereckého kraje
K	Kompetence